

HJO Sekretessförsäkran för verksamhetsområdet socialtjänst

Att arbeta inom socialtjänst innebär att du som anställd kommer att få information om klienter/deltagare/brukare som inte får föras vidare till oberoende.

Sekretess är en begränsning av offentligheten. Eftersom offentlighetsprincipen är skyddad genom grundlag så måste begränsningar vara noga reglerade i en lag och när det gäller sekretess är offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, den lag som innehåller bestämmelser för när en uppgift omfattas av sekretess. Om det inte finns en bestämmelse som skyddar uppgiften så är uppgiften offentlig, förutsatt att uppgiften finns i en allmän handling. Enkelt uttryckt är allmänna handlingar alla handlingar som förvaras hos myndigheter och att handlingarna är inkomna eller uppräntade.

Tystnadsplikt/sekretess gäller för uppgifter i alla former, såväl muntlig som skriftlig. Den gäller i samtal med andra människor (så som på bussen med en arbetskamrat eller hemma vid köksbordet), telefon, bandinspelningar, journaler, fotografier, e-post, brev eller andra papper som innehåller uppgifter om den enskildes personliga förhållanden. Sekretessen gäller för alla uppgifter där det inte står klart att uppgiften kan röjas för andra utan att den enskilde eller någon närstående lider men. Även mellan kollegor ska inte känsliga uppgifter föras vidare om det inte behövs i tjänsten.

Bryter man mot tystnadsplikten/sekretessen kan detta straffas enligt brottsbalken 20 kap. 3 §.

Lagreglering

Bestämmelser om tystnadsplikt och sekretess återfinns i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I kap. 1 § förklarar att:

Denna lag innehåller bestämmelser om myndigheters och vissa andra organs handläggning vid registrering, utlämnande och övrig hantering av allmänna handlingar.

Lagen innehåller vidare bestämmelser om tystnadsplikt i det allmännas verksamhet och om förbud att lämna ut allmänna handlingar. Dessa bestämmelser avser förbud att röja uppgift, vare sig detta sker muntligen, genom utlämnande av allmän handling eller på något annat sätt. Bestämmelserna innebär begränsningar i yttrandefriheten enligt regeringsformen, begränsningar i den rätt att ta del av allmänna handlingar som följer av tryckfrihetsförordningen samt, i vissa särskilt angivna fall, även begränsningar i den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen.

Nedan följer utdrag ur offentlighets- och sekretesslagen som berör socialtjänsten m.m. Området behandlas i 26 kapitlet "Sekretess till skydd för enskild inom socialtjänst, vid kommunal bostadsförmedling, adoption m.m."

~ Observera att nedan endast följer ett utdrag ur OSL och att du själv ska läsa 26 kap. 1-15 §§ ~

Socialtjänst och därmed jämställd verksamhet

26 kap. 1 § Sekretess gäller inom socialtjänsten för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Med socialtjänst förstås i denna lag

1. verksamhet enligt lagstiftningen om socialtjänst,
2. verksamhet enligt den särskilda lagstiftningen om vård av unga och av missbrukare utan samtycke, och
3. verksamhet som i annat fall enligt lag handhas av socialnämnd eller av Statens institutionsstyrelse.

Till socialtjänst räknas också

1. verksamhet hos annan myndighet som innefattar omprövning av socialnämnds beslut eller särskild tillsyn över nämndens verksamhet, och
2. verksamhet hos kommunal invandrarbyrå.

Med socialtjänst jämställs

1. ärenden om bistånd åt asylsökande och andra utlänningar,
2. ärenden om tillstånd till parkering för rörelsehindrade,
3. ärenden hos patientnämnd om allmän omvårdnad, och
4. verksamhet enligt lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Sekretessen gäller inte om annat följer av 5, 6 eller 7 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år. Lag (2017:377).

Brottsbalken

I brottsbalken (1962:700) 20 kap. Om tjänstefel m.m. regleras i 3 § vad som kan bli påföljden om man bryter mot sekretessbestämmelserna:

Den som röjer en uppgift som han eller hon är skyldig att hemlighålla enligt lag eller annan författning eller enligt förordnande eller förbehåll som har meddelats med stöd av lag eller annan författning, döms, om inte gärningen är belagd med straff enligt någon annan bestämmelse, för brott mot tystnadsplikt till böter eller fängelse i högst två år. Detsamma gäller den som olovligen utnyttjar sådan hemlighet.

Den som av oaktsamhet begår en gärning som avses i första stycket, döms till böter. Om gärningen är ringa utgör den inte brott.

Om ett brott som avses i första stycket är grovt, döms för grovt brott mot tystnadsplikt till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om gärningen kunnat medföra allvarlig skada, avsett ett stort antal uppgifter eller annars varit av särskilt farlig art.
Lag (2023:494)

Summering

Oavsett vilken verksamhet man arbetar inom eller vilken befattning man har är utgångspunkten att inga uppgifter ska lämnas ut om den enskilde eller en närstående kan tänkas lida men av utlämnandet. Sekretessplikten för uppgift i allmän handling gäller inte enbart under anställningstiden utan upp till sjuttio år vilket innebär att man även efter avslutad anställning fortsatt omfattas av sekretessbestämmelserna.

Om man bryter mot tystnadsplikten/sekretessen och röjer en uppgift som man är skyldig att hemlighålla kan det medföra ett påföljdsansvar i form av böter eller fängelse i högst ett år. Det är den enskilde själv som är ansvarig för att inte lämna ut sekretesskyddade uppgifter felaktigt. Vid tveksamheter kring utlämnade av uppgifter eller vad som är okej att diskutera med kollegor, rådgör med ansvarig chef.

~~~~~

Härmed försäkrar jag att jag har tagit del av bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 1 kap. 1 § och 26 kap. 1- 15 §§.

Jag har informerats om att jag omfattas av dessa bestämmelser, såväl under gällande anställning som efter anställningens upphörande. Jag har också informerats om att överträdelse av sekretessbestämmelserna kan medföra påföljdsansvar enligt brottsbalken (1962:700) 20 kap. 3 §.

Namnsteckning	Personnummer
Namnförtydligande	Ort och datum

~ Försäkran är upprättad i två exemplar varav arbetsgivaren och arbetstagaren behåller varsitt exemplar ~